

Андрій Оленко, Борис Кликавка

Властивості зображень вагових функцій у тауберових теоремах. I

1. ВСТУП

Абелеві та тауберові теореми знаходять численні застосування при отриманні різних асимптотичних властивостей випадкових процесів та полів, доведенні граничних теорем. Більшість відомих результатів у цьому напрямку (див. наприклад [1]-[4]) стосується зв'язку асимптотичної поведінки спектральної і кореляційної функцій (функції розподілу та характеристичної функції у одновимірному випадку) однієї в нулі а іншої на нескінченності. Для полів з сильною залежністю такий зв'язок асимптотик не завжди існує. Тому у роботах [5],[6] був запропонований підхід на основі вивчення зв'язку поведінки спектральної функції в нулі і деякого функціоналу від випадкового поля на нескінченності. Цей функціонал відіграв роль кореляційної функції у класичних тауберових теоремах і визначався як дисперсія від середнього випадкового поля по кулі чи сфері. Його можна було обчислити як деякий інтеграл від кореляційної функції.

У роботах [7],[8] дослідження у цьому напрямку були продовжені. Отримано результати про зв'язок локальної поведінки спектральної функції в довільній точці (не обов'язково нулі) з асимптотикою деякого функціоналу від випадкового поля. Вдалось отримати вираз для цього функціоналу у вигляді дисперсії зваженого середнього випадкового поля. Різні результати про вагові функції у такому зображенні були отримані в роботах [7]-[10]. Дана робота продовжує ці дослідження.

Нехай \mathbf{R}^n – евклідов простір вимірності $n \geq 2$, $\xi(t)$, $t \in \mathbf{R}^n$ – дійсне вимірне неперервне в середньому квадратичному однорідне та ізотропне в широкому розумінні випадкове поле (див. [11]) з нульовим математичним сподіванням і кореляційною функцією

$$B_n(r) = B_n(\|t\|) = E\xi(0)\xi(t), \quad t \in \mathbf{R}^n.$$

Відомо, що існує така обмежена неспадна функція $\Phi(x)$, $x \geq 0$, яку називають спектральною функцією поля $\xi(t)$, $t \in \mathbf{R}^n$ ([11]), що має місце зображення

$$B_n(r) = 2^{\frac{n-2}{2}} \Gamma\left(\frac{n}{2}\right) \int_0^\infty \frac{J_{\frac{n-2}{2}}(rx)}{(rx)^{\frac{n-2}{2}}} d\Phi(x),$$

де $J_\nu(z)$ – функція Бесселя першого роду порядку $\nu > -\frac{1}{2}$ (див. [12]).

Нехай

$$\tilde{b}^a(r) := (2\pi)^n \int_0^\infty \frac{J_{\frac{n}{2}}^2(rx)}{(rx)^n} d\Phi^a(x),$$

де, для довільної точки $a \in [0, +\infty)$,

$$\Phi^a(\lambda) := \begin{cases} \Phi(a + \lambda) - \Phi(a - \lambda), & 0 \leq \lambda < a; \\ \Phi(a + \lambda), & \lambda \geq a. \end{cases}$$

У роботі [8] було показано, що існує дійснозначна функція $f_{r,a}(|t|)$ така, що

$$\tilde{b}^a(r) = D \left[\int_{\mathbf{R}^n} f_{r,a}(|t|) \xi(t) dt \right].$$

Причому значення функції можуть бути обчислені так

$$f_{r,a}(|t|) = \frac{1}{|t|^{\frac{n}{2}-1}} \int_0^\infty \underbrace{\lambda^{n/2} \frac{J_{\frac{n}{2}}(r(\lambda - a))}{(r(\lambda - a))^{n/2}} J_{\frac{n}{2}-1}(|t|\lambda)}_{F(\lambda)} d\lambda, \quad |t| \neq r. \quad (1)$$

2. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ.

Надалі будемо використовувати позначення C для сталих, точні значення яких неважливі і можуть змінюватись у процесі доведень.

З асимптотичної поведінки функцій Бесселя (див. §7.21,[12])

$$J_\nu(z) \sim \sqrt{\frac{2}{\pi z}} \cos\left(z - \frac{\pi}{2}\nu - \frac{\pi}{4}\right), \quad z \rightarrow \infty \quad (2)$$

випливає, що підінтегральна функція $F(\lambda)$ у визначенні $f_{r,a}(|t|)$ має таку асимптотичну поведінку

$$F(\lambda) \sim \frac{C}{\lambda} \cos\left(r(\lambda - a) - \frac{\pi n}{4} - \frac{\pi}{4}\right) \cos\left(|t|\lambda - \frac{\pi}{2}\left(\frac{n}{2} - 1\right) - \frac{\pi}{4}\right) \sim$$

$$\frac{C}{\lambda} \left(\cos\left((r + |t|)\lambda - ra - \frac{\pi n}{2}\right) - \sin\left((r - |t|)\lambda - ra\right) \right), \quad \lambda \rightarrow \infty.$$

Отже, у визначенні $f_{r,a}(|t|)$ інтеграл збіжний умовно.

Тому виникає проблема обчислення значень функції $f_{r,a}(|t|)$ із заданою точністю та вивчення її властивостей.

Один із стандартних методів, який застосовують при обчисленні таких інтегралів, полягає у використанні формули Пуассона (§3.3,[12]):

$$J_\nu(z) = \frac{(z/2)^\nu}{\Gamma(\nu + 1/2)\Gamma(1/2)} \int_{-1}^1 (1 - x^2)^{\nu-1/2} \cos(zx) dx.$$

За її допомогою можемо записати функцію $f_{r,a}(|t|)$ так

$$f_{r,a}(|t|) = \frac{1}{2^{\frac{n}{2}} \Gamma(\frac{n+1}{2}) \sqrt{\pi} |t|^{\frac{n}{2}-1}} \int_0^\infty \lambda^{\frac{n}{2}} J_{\frac{n}{2}-1}(|t|\lambda) \int_{-1}^1 (1-x^2)^{\frac{n-1}{2}} \cos(r(\lambda-a)x) dx d\lambda.$$

Далі стандартний прийом полягає у зміні порядку інтегрування:

$$f_{r,a}(|t|) = \frac{1}{2^{\frac{n}{2}} \Gamma(\frac{n+1}{2}) \sqrt{\pi} |t|^{\frac{n}{2}-1}} \left(\int_{-1}^1 (1-x^2)^{\frac{n-1}{2}} \cos(rax) \int_0^\infty \lambda^{\frac{n}{2}} J_{\frac{n}{2}-1}(|t|\lambda) \cos(r\lambda x) d\lambda dx + \right. \\ \left. + \int_{-1}^1 (1-x^2)^{\frac{n-1}{2}} \sin(rax) \int_0^\infty \lambda^{\frac{n}{2}} J_{\frac{n}{2}-1}(|t|\lambda) \sin(r\lambda x) d\lambda dx \right)$$

і обчисленні внутрішніх інтегралів.

На жаль таку зміну порядку інтегрування у нашому випадку робити не можна. Внутрішні інтеграли по λ при $n \in \mathbb{N}$ не є збіжним, що впливає з асимптотичної формули (2). Тому для обчислення (1) та вивчення властивостей $f_{r,a}(|t|)$ потрібно застосувати інші методи.

У роботі [8] був запропонований один корисний підхід, який ґрунтується на зображенні функції $f_{r,a}(|t|)$ у вигляді суми функціонального ряду:

$$f_{r,a}(|t|) = \begin{cases} \left(\frac{2}{ar^3}\right)^{\frac{n}{2}} \sum_{m=0}^{\infty} d_m(n, r, a, |t|), & |t| < r, \\ \left(\frac{2}{ar|t|^2}\right)^{\frac{n}{2}} \Gamma\left(\frac{n}{2}\right) \sum_{m=0}^{\infty} s_m(n, r, a, |t|), & |t| > r, \end{cases} \quad (3)$$

де

$$d_m(n, r, a, |t|) = \frac{\left(\frac{n}{2}+m\right) C_{n+m-1}^m \Gamma\left(\frac{n+m}{2}\right) J_{\frac{n}{2}+m}(ra) {}_2F_1\left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r}\right)^2\right)}{\Gamma\left(\frac{m}{2}+1\right)}, \quad (4)$$

$$s_m(n, r, a, |t|) = \frac{r^{2m+1} C_{n+2m}^{2m+1} \Gamma\left(\frac{n}{2}+m+\frac{1}{2}\right) J_{\frac{n}{2}+2m+1}(ra) {}_2F_1\left(\frac{n}{2}+m+\frac{1}{2}, m+\frac{3}{2}, \frac{n}{2}+2m+2; \left(\frac{r}{|t|}\right)^2\right)}{|t|^{2m+1} \Gamma\left(-m-\frac{1}{2}\right) \Gamma\left(\frac{n}{2}+2m+1\right)}, \quad (5)$$

${}_2F_1(a, b, c; z)$ – гіпергеометрична функція Гауса (див. [13]).

Важливим питанням для чисельних обчислень є швидкість збіжності ряду (3). Дослідженню цього питання і присвячена дана робота.

3. АСИМПТОТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ГІПЕРГЕОМЕТРИЧНОЇ ФУНКЦІЇ.

Для одержання швидкості збіжності нам будуть потрібні деякі властивості гіпергеометричної функції ${}_2F_1$ із зображень (4) та (5).

Функція ${}_2F_1(a, b, c; z)$ визначається так

$${}_2F_1(a, b, c; z) = \sum_{l=0}^{\infty} \frac{(a)_l (b)_l}{(c)_l l!} z^l, \quad (6)$$

$$(a)_0 = 1 \text{ і } (a)_l = a(a+1)\dots(a+l-1), \text{ якщо } l \in \mathbb{N},$$

для тих значень аргумента, для яких ряд (6) збіжний і як аналітичне продовження на інші значення аргументів (із комплексної площини) якщо таке продовження існує.

Зауважимо, що у випадках (4), (5) функція ${}_2F_1$ може бути коректно визначена за формулою (6). Дійсно, для парних $m = 2k$, $k \in \mathbb{N} \cup 0$:

$${}_2F_1 \left(\frac{n}{2} + k, -k, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 \right) = \sum_{l=0}^k \frac{\left(\frac{n}{2} + k \right)_l (-k)_l}{\left(\frac{n}{2} \right)_l l!} z^l \quad (7)$$

перетворюється у многочлен степені k .

Використаємо результат із §2.1.1, [14]: при $a, b \neq \{0, -1, -2, \dots\}$

$$\frac{(a)_l (b)_l}{(c)_l l!} = \frac{\Gamma(c)}{\Gamma(a)\Gamma(b)} l^{a+b-c-1} [1 + O(l^{-1})],$$

і ряд (6) абсолютно збіжний для $|z| < 1$. Тому для $m \neq 2k$, $k \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, $|t| < r$ функція ${}_2F_1 \left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 \right)$ коректно визначена рядом (6), і у випадку $|t| > r$, ${}_2F_1 \left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; \left(\frac{r}{|t|} \right)^2 \right)$ також коректно визначена за формулою (6).

Вивчимо асимптотичну поведінку ${}_2F_1 \left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 \right)$ при $m \rightarrow \infty$.

Надалі ми будемо використовувати формулу Стірлінга (див. §540, [15]) для Гамма функції

$$\Gamma(k+1) \sim \sqrt{2\pi} k^{k+1/2} e^{-k} e^{\frac{\theta_k}{k}},$$

де $\theta_k \in (0; \frac{1}{12})$. Зокрема

$$k! \sim \sqrt{2\pi} k^{k+1/2} e^{-k} e^{\frac{\theta_k}{k}}.$$

Для отримання асимптотичних формул можна було б скористатись результатом Ватсона, див. §2.3.2 [14]:

$${}_2F_1(a + \lambda, b - \lambda, c, 1/2 - z/2) = \frac{\Gamma(1 - b + \lambda)\Gamma(c)}{\Gamma(1/2)\Gamma(c - b + \lambda)} 2^{a+b-1} (1 - e^{-\xi})^{-c+1/2} \times \\ (1 + e^{-\xi})^{c-a-b-1/2} \lambda^{-1/2} \left(e^{(\lambda-b)\xi} + e^{\pm i\pi(c-1/2)} e^{-(\lambda+a)\xi} \right) (1 + O(|\lambda^{-1}|)), \quad (8)$$

де $z \pm \sqrt{z^2 - 1} = e^{\pm \xi}$, верхній або нижній знак береться за умови $\text{Im} z \gtrless 0$.

Вибравши

$$a = c = \frac{n}{2}, \quad b = 0, \quad \lambda = \frac{m}{2}, \quad \frac{1}{2} - \frac{z}{2} = \left(\frac{|t|}{r} \right)^2$$

одержуємо

$${}_2F_1 \left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 \right) \sim \frac{\Gamma(m/2 + 1)\Gamma(n/2)2^{n/2-1/2}}{\Gamma(n/2 + m/2)\Gamma(1/2)m^{1/2}} \times$$

$$\begin{aligned}
& \times \left(\frac{2|t|}{r} \right)^{1/2-n/2} \left(\frac{|t|}{r} + \sqrt{\left(\frac{|t|}{r} \right)^2 - 1} \right)^{1/2-n/2} 2^{-1/2} \left(1 - \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 - \frac{|t|}{r} \sqrt{\left(\frac{|t|}{r} \right)^2 - 1} \right)^{-1/2} \times \\
& \times \left(\left(\frac{|t|}{r} + \sqrt{\left(\frac{|t|}{r} \right)^2 - 1} \right)^{m/2} + (\sin(\frac{n\pi}{2}) \pm i \cos(\frac{n\pi}{2})) \left(\frac{|t|}{r} + \sqrt{\left(\frac{|t|}{r} \right)^2 - 1} \right)^{m/2+n/2} \right) = \\
& = O \left(\frac{\Gamma(\frac{m}{2} + 1)}{\Gamma(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}) m^{\frac{1}{2}}} \right) \sim O \left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2}-1}} \right).
\end{aligned}$$

при $m \rightarrow \infty$.

На жаль формула (8) виконується лише у області $z \in \mathbb{C} \setminus (-\infty, 1)$, (див. [16], [17]), тобто не може бути безпосередньо застосована до нашого випадку. Проте ми покажемо, що асимптотична поведінка $O \left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2}-1}} \right)$ має місце і для значень параметрів, які ми розглядаємо.

Лема 1 Для $|t| < r$:

$${}_2F_1 \left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r} \right)^2 \right) = O \left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}} \right), \quad m \rightarrow \infty.$$

Доведення. Спочатку розглянемо випадок парних $m = 2k$, $k \in \mathbb{N} \cup \{0\}$. Із (7) випливає:

$$\begin{aligned}
& \left| {}_2F_1 \left(\frac{n}{2} + k, -k, \frac{n}{2}; z \right) \right| = \left| \sum_{l=0}^k \frac{\Gamma(\frac{n}{2} + k + l) \Gamma(\frac{n}{2}) (-1)^l k! z^l}{\Gamma(\frac{n}{2} + k) \Gamma(\frac{n}{2} + l) (k-l)! l!} \right| \leq \\
& \leq \frac{\Gamma(\frac{n}{2})}{\Gamma(\frac{n}{2} + k)} \sum_{l=0}^k C_k^l z^l \frac{\Gamma(\frac{n}{2} + k + l)}{\Gamma(\frac{n}{2} + l)} \leq \frac{\Gamma(\frac{n}{2} + 2k) \Gamma(\frac{n}{2})}{\Gamma^2(\frac{n}{2} + k)} (1+z)^k, \quad (9)
\end{aligned}$$

оскільки

$$\frac{\Gamma(\frac{n}{2} + k + l)}{\Gamma(\frac{n}{2} + l)} \leq \frac{\Gamma(\frac{n}{2} + 2k)}{\Gamma(\frac{n}{2} + k)}, \quad l = \overline{0, k}.$$

За формулою Стірлінга

$$\begin{aligned}
& \frac{\Gamma(\frac{n}{2} + 2k)}{\Gamma^2(\frac{n}{2} + k)} \sim \frac{e^{-\frac{n}{2}-2k+1} \left(\frac{n}{2} + 2k - 1 \right)^{\frac{n}{2}+2k-\frac{1}{2}}}{\sqrt{2\pi} e^{-n-2k+2} \left(\frac{n}{2} + k - 1 \right)^{n+2k-1}} = \\
& = \frac{e^{\frac{n}{2}-1} 2^{\frac{n}{2}+2k-\frac{1}{2}} \left(1 + \frac{\frac{n}{2}-1}{k} \right)^{\frac{k}{4}-\frac{1}{2}} \frac{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}{k} \left(\frac{n}{2} + 2k - \frac{1}{2} \right)}{\sqrt{2\pi} \left(1 + \frac{\frac{n}{2}-1}{k} \right)^{\frac{n}{2}-1} \cdot \frac{\frac{n}{2}-1}{k} \cdot (n+2k-1)} \cdot k^{\frac{n}{2}+2k-\frac{1}{2}} \sim \frac{2^{\frac{n}{2}+2k-1}}{\sqrt{\pi} k^{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}}. \quad (10)
\end{aligned}$$

Із (9) та (10) випливає, що

$${}_2F_1\left(\frac{n}{2} + k, -k, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r}\right)^2\right) = O\left(\frac{C^k}{k^{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}}\right) = O\left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}}\right), m = 2k \rightarrow \infty. \quad (11)$$

Нехай m — непарне. Покажемо, що і в цьому випадку ${}_2F_1\left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r}\right)^2\right)$ має таку саму асимптотичну поведінку. Подамо ${}_2F_1\left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; z\right)$ у вигляді суми 2-х доданків:

$${}_2F_1\left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; z\right) = \sum_{l=0}^{\left[\frac{m}{2}\right]+1} \frac{\left(\frac{n+m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l + \sum_{l=\left[\frac{m}{2}\right]+2}^{\infty} \frac{\left(\frac{n+m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l. \quad (12)$$

Оскільки для $l = 0, \dots, \left[\frac{m}{2}\right] + 1$:

$$\begin{aligned} \left| \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l \right| &= \left| \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right) \cdot \dots \cdot \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + l - 1\right) \cdot \frac{m}{2} \cdot \dots \cdot \left(\frac{m}{2} - l + 1\right) \right| \leq \\ &= \left| \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right) \cdot \dots \cdot \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + l - \frac{1}{2}\right) \cdot \frac{m+1}{2} \cdot \dots \cdot \left(\frac{m+1}{2} - l + 1\right) \right| = \\ &= \left| \left(\frac{n}{2} + \frac{m+1}{2}\right)_l \left(-\frac{m+1}{2}\right)_l \right|, \quad \text{то} \\ \left| \sum_{l=0}^{\left[\frac{m}{2}\right]+1} \frac{\left(\frac{n+m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l \right| &\leq \sum_{l=0}^{\frac{m+1}{2}} \frac{\left(\frac{n}{2} + \frac{m+1}{2}\right)_l \left(-\frac{m+1}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l = O\left(\frac{C^{\frac{m+1}{2}}}{\left(\frac{m+1}{2}\right)^{\frac{n}{2}-\frac{1}{2}}}\right), \end{aligned} \quad (13)$$

де остання рівність випливає з оцінок (9) і (10) для парного випадку.

Вивчимо асимптотику другого доданку в (12).

$$\begin{aligned} \sum_{l=\left[\frac{m}{2}\right]+2}^{\infty} \frac{\left(\frac{n+m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l &= \sum_{l=\left[\frac{m}{2}\right]+2}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + l\right) \Gamma\left(\frac{n}{2}\right) \cdot \left(-\frac{m}{2}\right) \left(-\frac{m}{2} + 1\right) \cdot \dots \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \cdot \frac{1}{2} \cdot \dots \cdot \left(-\frac{m}{2} + l - 1\right) z^l}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right) \Gamma\left(\frac{n}{2} + l\right) \Gamma(l+1)} = \\ \left| \begin{matrix} k = l - \left[\frac{m}{2}\right] - 1 \\ l = k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2} \end{matrix} \right| &= \frac{(-1)^m \Gamma\left(\frac{m}{2} + 1\right) \Gamma\left(\frac{n}{2}\right) z^{\frac{m}{2} + \frac{1}{2}}}{\pi \Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right)} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2} + k\right) \Gamma\left(k + \frac{1}{2}\right) z^k}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + \frac{1}{2} + k\right) \Gamma\left(k + \frac{m}{2} + \frac{3}{2}\right)}. \end{aligned} \quad (14)$$

За формулою Стірлінга з $\theta_{k,j} \in \left(0, \frac{1}{12}\right)$, $j = \overline{1, 4}$ отримуємо:

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2} + k\right) \Gamma\left(k + \frac{1}{2}\right) z^k}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + \frac{1}{2} + k\right) \Gamma\left(k + \frac{m}{2} + \frac{3}{2}\right)} &= \sum_{k=1}^{\infty} \frac{e^{-\frac{n}{2} - m - k + \frac{1}{2}} \left(\frac{n}{2} + m + k - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + m + k} e^{\frac{\theta_{k,1}}{\frac{n}{2} + m + k - \frac{1}{2}}}}{e^{-\frac{n}{2} - \frac{m}{2} - k + \frac{1}{2}} \left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k} e^{\frac{\theta_{k,2}}{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}}}} \times \\ &\frac{e^{-k + \frac{1}{2}} \left(k - \frac{1}{2}\right)^k e^{\frac{\theta_{k,3}}{k - \frac{1}{2}}}}{e^{-k - \frac{m}{2} - \frac{1}{2}} \left(k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right)^{k + \frac{m}{2} + 1} e^{\frac{\theta_{k,4}}{k + \frac{m}{2} + 1}}} z^k \leq C \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\left(\frac{n}{2} + m + k - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + m + k} \left(k - \frac{1}{2}\right)^k z^k}{\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k} \left(k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right)^{k + \frac{m}{2} + 1}} = \end{aligned}$$

$$= C \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\left(1 + \frac{\frac{m}{2}}{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}}\right)^{\frac{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}}{\frac{m}{2}} \cdot \frac{\frac{m}{2} \cdot (\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k)}{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}}} \left(1 + \frac{\frac{m}{2} + \frac{n}{2} - 1}{k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}}\right)^{\frac{m}{2}} z^k}{\left(1 + \frac{\frac{m}{2} + 1}{k - \frac{1}{2}}\right)^{\frac{\frac{m}{2} + 1}{2} \cdot \frac{\frac{m}{2} + 1}{k - \frac{1}{2}} \cdot k} \left(k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right)} := \Sigma.$$

Для оцінювання останньої суми нам буде потрібне таке твердження:

Лема 2 Для будь-яких значень $x \in (0, \infty) : 0 < a \leq \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x \leq b < +\infty$.

Доведення. Твердження леми випливає з того, що додатня функція $\left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$ є неперервною і не дорівнює ні 0 ні $+\infty$ на $x \in (0; +\infty)$, причому $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$,

$$\lim_{x \rightarrow +0} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = 1. \quad \square$$

Застосувавши Лему 2 до виразу Σ отримаємо:

$$\Sigma \leq C \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{b^{\frac{\frac{m}{2} \cdot (\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k)}{\frac{n}{2} + \frac{m}{2} + k - \frac{1}{2}}} \left(1 + \frac{\frac{m}{2} + \frac{n}{2} - 1}{k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}}\right)^{\frac{m}{2}} z^k}{a^{\frac{\frac{m}{2} + 1}{2} \cdot k} \left(k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right)} \leq C \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{C_1^{\frac{m}{2}} C_3^{\frac{m}{2}} z^k}{C_2^{\frac{m}{2} + 1} \left(k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}\right)},$$

оскільки

$$\left(1 + \frac{\frac{m}{2} + \frac{n}{2} - 1}{k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}}\right)^{\frac{m}{2}} \leq \left(1 + \frac{\frac{m}{2} + \frac{n}{2} - 1}{\frac{m}{2} + \frac{3}{2}}\right)^{\frac{m}{2}} = \left(2 + \frac{\frac{n}{2} - \frac{5}{2}}{\frac{m}{2} + \frac{3}{2}}\right)^{\frac{m}{2}} \leq \left(\frac{n+3}{4}\right)^{\frac{m}{2}}.$$

Отже,

$$\Sigma \leq C^{\frac{m}{2}} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{z^k}{k + \frac{m}{2} + \frac{1}{2}} < C^{\frac{m}{2}} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{z^k}{k + 1}.$$

Тому із зображення (14) і формули Стірлінга випливає:

$$\left| \sum_{l=\lfloor \frac{m}{2} \rfloor + 2}^{\infty} \frac{\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right)_l \left(-\frac{m}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2}\right)_l l!} z^l \right| = O\left(\frac{C^{\frac{m}{2}} \Gamma\left(\frac{m}{2} + 1\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{m}{2}\right)}\right) = O\left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2} - 1}}\right), m \rightarrow \infty. \quad (15)$$

Із (12), (13) та (15) отримуємо, що для непарного m :

$${}_2F_1\left(\frac{n+m}{2}, -\frac{m}{2}, \frac{n}{2}; \left(\frac{|t|}{r}\right)^2\right) = O\left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2} - \frac{1}{2}}}\right), \quad m \rightarrow \infty.$$

Із останньої асимптотики і (11) випливає твердження леми 1. \square

Вивчимо тепер асимптотичну поведінку

$${}_2F_1\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; \left(\frac{r}{|t|}\right)^2\right), \quad |t| > r, \text{ при } m \rightarrow \infty.$$

Для цього знову можна було б скористатись результатом Ватсона, див. §2.3.2 [14]:

$$\begin{aligned} \left(\frac{z}{2} - \frac{1}{2}\right)^{-a-\lambda} {}_2F_1(a + \lambda, a - c + 1 + \lambda, a - b + 1 + 2\lambda; 2(1 - z)^{-1}) = \\ \frac{2^{a+b}\Gamma(a - b + 1 + 2\lambda)\Gamma\left(\frac{1}{2}\right)\lambda^{-\frac{1}{2}}}{\Gamma(a - c + 1 + \lambda)\Gamma(c - b + \lambda)} e^{-(a+\lambda)\xi} (1 - e^{-\xi})^{-c+\frac{1}{2}} \times \\ (1 + e^{-\xi})^{c-a-b-\frac{1}{2}} (1 + O(|\lambda|^{-1})), \end{aligned} \quad (16)$$

де ξ визначено так як і у (8).

Вибравши

$$a = \frac{n}{2} + \frac{1}{2}, \quad b = -\frac{1}{2}, \quad c = \frac{n}{2}, \quad \lambda = m, \quad \frac{2}{1 - z} = \left(\frac{r}{|t|}\right)^2$$

одержуємо

$$\begin{aligned} {}_2F_1\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; \left(\frac{r}{|t|}\right)^2\right) \sim \frac{2^{\frac{n}{2}+1}\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right)\sqrt{\pi}m^{-\frac{1}{2}}}{\Gamma\left(m + \frac{3}{2}\right)\Gamma\left(\frac{n}{2} + \frac{1}{2} + m\right)} \times \\ \left(\frac{r}{|t|}\right)^{n+1+2m} O(C^m) \sim O(C^m), \end{aligned}$$

при $m \rightarrow \infty$. Так як і у випадку (8) ми не можемо безпосередньо застосувати (16). Проте асимптотична поведінка $O(C^m)$ має місце і для наших значень параметрів.

Лема 3 Для $|t| > r$:

$${}_2F_1\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; \left(\frac{r}{|t|}\right)^2\right) = O(C^m), \quad m \rightarrow \infty.$$

Доведення. Використавши зображення (2), отримуємо:

$$\begin{aligned} {}_2F_1\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; z\right) = \sum_{l=0}^{\infty} \frac{\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}\right)_l \left(m + \frac{3}{2}\right)_l}{\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right)_l l!} z^l = \\ \sum_{l=0}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + l + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right) \Gamma\left(m + l + \frac{3}{2}\right) z^l}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + l + 2\right) \Gamma\left(m + \frac{3}{2}\right) \Gamma(l + 1)} = \end{aligned}$$

$$1 + \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(m + \frac{3}{2}\right)} \sum_{l=1}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + l + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(m + l + \frac{3}{2}\right) z^l}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + l + 2\right) \Gamma(l + 1)} \quad (17)$$

За формулою Стірлінга при $m \rightarrow \infty$:

$$\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right) \sim \sqrt{2\pi} \left(\frac{n}{2} + 2m + 1\right)^{\frac{n}{2} + 2m + \frac{3}{2}} e^{-\frac{n}{2} - 2m - 1} \sim \sqrt{2\pi} (2m)^{\frac{n}{2} + 2m + \frac{3}{2}} e^{-2m},$$

$$\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}\right) \sim \sqrt{2\pi} \left(\frac{n}{2} + m - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + m} e^{-\frac{n}{2} - m + \frac{1}{2}} \sim \sqrt{2\pi} m^{\frac{n}{2} + m} e^{-m}, \quad (18)$$

$$\Gamma\left(m + \frac{3}{2}\right) \sim \sqrt{2\pi} \left(m + \frac{1}{2}\right)^{m+1} e^{-m - \frac{1}{2}} \sim \sqrt{2\pi} m^{m+1} e^{-m}.$$

Отже, перший множник у другому доданку (17) має таку асимптотичну поведінку

$$\frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + 2\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(m + \frac{3}{2}\right)} \sim \frac{2^{\frac{n}{2} + 2m + \frac{3}{2}} m^{\frac{1}{2}}}{\sqrt{2\pi}}. \quad (19)$$

Використавши формулу Стірлінга з $\theta_{l,j} \in (0, \frac{1}{12})$, $j = \overline{1, 4}$, перетворимо ряд у (17):

$$\begin{aligned} & \sum_{l=1}^{\infty} \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2} + m + l + \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(m + l + \frac{3}{2}\right) z^l}{\Gamma\left(\frac{n}{2} + 2m + l + 2\right) \Gamma(l + 1)} = \\ & \sum_{l=1}^{\infty} \frac{\left(\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + m + l} e^{-\frac{n}{2} - m - l + \frac{1}{2}} e^{\frac{\theta_{l,1}}{\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}}} \left(m + l + \frac{1}{2}\right)^{m + l + 1}}{\left(\frac{n}{2} + 2m + l + 1\right)^{\frac{n}{2} + 2m + l + \frac{3}{2}} e^{-\frac{n}{2} - 2m - l - 1} e^{\frac{\theta_{l,2}}{\frac{n}{2} + 2m + l + 1}}} \times \\ & \frac{e^{-m - l - \frac{1}{2}} e^{\frac{\theta_{l,3}}{m + l + \frac{1}{2}}}}{l^{l + \frac{1}{2}} e^{-l} e^{\frac{\theta_{l,4}}{l}}} z^l \leq C \sum_{l=1}^{\infty} \frac{\left(\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}\right)^{\frac{n}{2} + m + l} \left(m + l + \frac{1}{2}\right)^{m + l + 1}}{\left(\frac{n}{2} + 2m + l + 1\right)^{\frac{n}{2} + 2m + l + \frac{3}{2}} l^{l + \frac{1}{2}}} z^l = \\ & = C \sum_{l=1}^{\infty} \frac{\left(1 + \frac{m + \frac{1}{2}}{l}\right)^{\frac{l}{m + \frac{1}{2}} \cdot (m + \frac{1}{2})} z^l}{\left(1 + \frac{m + \frac{3}{2}}{\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}}\right)^{\frac{\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}}{m + \frac{3}{2}} \cdot \frac{(m + \frac{3}{2})(\frac{n}{2} + m + l)}{\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}}}} \cdot \frac{\left(m + l + \frac{1}{2}\right)^{m + 1}}{l^{\frac{1}{2}} \left(\frac{n}{2} + 2m + l + 1\right)^{m + \frac{3}{2}}} = \Sigma_1. \end{aligned}$$

Використавши Лему 2 отримуємо оцінку

$$\Sigma_1 \leq C \sum_{l=1}^{\infty} \frac{b^{m + \frac{1}{2}}}{a^{\frac{(m + \frac{3}{2})(\frac{n}{2} + 2m + l)}{\frac{n}{2} + m + l - \frac{1}{2}}}} \cdot \frac{z^l}{l^{\frac{1}{2}} \left(\frac{n}{2} + 2m + l + 1\right)^{\frac{1}{2}}} \leq C \sum_{l=1}^{\infty} \frac{C_1^m z^l}{l^{\frac{1}{2}} m^{\frac{1}{2}}}. \quad (20)$$

Із (17), (19) та (20) випливає, що

$${}_2F_1\left(\frac{n}{2} + m + \frac{1}{2}, m + \frac{3}{2}, \frac{n}{2} + 2m + 2; \left(\frac{r}{|t|}\right)^2\right) = O(C^m), \quad m \rightarrow \infty. \quad \square$$

4. ШВИДКІСТЬ ЗБІЖНОСТІ.

Оцінімо швидкість збіжності ряду (3). Для цього вивчимо асимптотику $d_m(n, r, a, |t|)$ та $s_m(n, r, a, |t|)$ при $m \rightarrow \infty$.

4.1 Випадок $|t| < r$.

Розглянемо вираз (3) для $f_{r,a}(|t|)$ при $|t| < r$. Дослідимо асимптотику множників у формулі (4) при $m \rightarrow \infty$.

Лема 4 При $|t| < r$

$$d_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^m}{m^{m-\frac{n}{2}+\frac{1}{2}}}\right), \quad m \rightarrow \infty. \quad (21)$$

Доведення. За формулою Стірлінга

$$C_{m+n-1}^m \sim \frac{(m+n-1)^{m+n-1/2} e^{-m-n+1}}{m^{m+1/2} e^{-m} (n-1)!} \sim \frac{m^{n-1}}{(n-1)!}.$$

Для Гамма функції

$$\begin{aligned} \Gamma\left(\frac{m}{2} + 1\right) &\sim \sqrt{2\pi} e^{-\frac{m}{2}} (m/2)^{\frac{m+1}{2}}, \\ \Gamma\left(\frac{m}{2} + \frac{n}{2}\right) &\sim \sqrt{2\pi} e^{-\frac{m}{2}} (m/2)^{\frac{m+n-1}{2}}. \end{aligned}$$

Таким чином

$$\frac{\left(\frac{n}{2} + m\right) C_{n+m-1}^m \Gamma\left(\frac{n+m}{2}\right)}{\Gamma\left(\frac{m}{2} + 1\right)} \sim \frac{m^n}{(n-1)!} \left(\frac{m}{2}\right)^{n/2-1}.$$

Із зображення функцій Бесселя у вигляді ряду, див. §8.1 [12], для $\nu > 0$, $z > 0$ випливає:

$$\begin{aligned} |J_\nu(z)| &= \left| \sum_{m=0}^{\infty} \frac{(-1)^m \left(\frac{1}{2}z\right)^{\nu+2m}}{m! \Gamma(\nu+m+1)} \right| = \left| \frac{(z/2)^\nu}{\Gamma(\nu+1)} \sum_{m=0}^{\infty} \frac{(-1)^m (z/2)^{2m}}{m! (\nu+1)(\nu+2)\dots(\nu+m)} \right| \leq \\ &\leq \frac{(z/2)^\nu}{\Gamma(\nu+1)} \sum_{m=0}^{\infty} \frac{(z/2)^{2m}}{m! \nu^m}. \end{aligned} \quad (22)$$

За формулою Стірлінга

$$\frac{(z/2)^\nu}{\Gamma(\nu+1)} \sum_{m=0}^{\infty} \frac{(z/2)^{2m}}{m! \nu^m} \sim \frac{(z/2)^\nu e^\nu}{\sqrt{2\pi} \nu^{\nu+1/2}} \sum_{m=0}^{\infty} \frac{\left(\frac{z^2}{4\nu}\right)^m}{m!} = \frac{e^{\frac{z^2}{4\nu} + \nu}}{\sqrt{2\pi} \nu} \left(\frac{z}{2\nu}\right)^\nu. \quad (23)$$

Отже при великих значеннях m :

$$J_{\frac{n}{2}+m}(ra) < \frac{1}{\sqrt{(n+2m)\pi}} e^{\frac{(ra)^2 + (n+2m)^2}{2n+4m}} \left(\frac{ra}{n+2m}\right)^{\frac{n}{2}+m} = O\left(\frac{C^m}{m^{m+\frac{n}{2}+\frac{1}{2}}}\right). \quad (24)$$

Застосувавши всі попередні асимптотики до (4) і використавши Лему 1 одержуємо:

$$d_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^m}{m^{m-\frac{n}{2}+1}}\right), \quad m \rightarrow \infty. \quad \square$$

Розглянемо залишок ряду (3) при $|t| < r$.

Теорема 1 Для $|t| < r$

$$\sum_{m=N}^{\infty} d_m(n, r, a, |t|) = O\left(\sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{m-\frac{n}{2}+1}}\right), \quad N \rightarrow \infty. \quad (25)$$

Для довільного $\varepsilon > 0$:

$$\sum_{m=N}^{\infty} d_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^N}{N^{N(1-\varepsilon)}}\right), \quad N \rightarrow \infty. \quad (26)$$

Доведення. Асимптотична формула (25) є безпосереднім наслідком Лема 4. Нерівність (26) отримуємо за допомогою наступної послідовності оцінок, які виконуються для достатньо великих N :

$$\sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{m-\frac{n}{2}+1}} \leq \sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{m(1-\varepsilon)}} \leq \sum_{m=N}^{\infty} \left(\frac{C}{N^{1-\varepsilon}}\right)^m = \frac{C^N N^{1-\varepsilon}}{N^{N(1-\varepsilon)}(N^{1-\varepsilon}-C)} = O\left(\frac{C^N}{N^{N(1-\varepsilon)}}\right). \quad \square$$

4.2 Випадок $|t| > r$.

Розглянемо вираз (3) для $f_{r,a}(|t|)$ при $|t| > r$. Дослідимо асимптотику множників у формулі (5) при $m \rightarrow \infty$.

Лема 5 При $|t| > r$

$$s_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^m}{m^{2m-\frac{n}{2}+2}}\right), \quad m \rightarrow \infty. \quad (27)$$

Доведення. За формулою Стірлінга

$$C_{n+2m}^{2m+1} \sim \frac{(n+2m)^{n+2m+\frac{1}{2}} e^{2m+1}}{e^{n+2m} (2m+1)^{2m+\frac{3}{2}} (n-1)!} \sim \frac{(2m)^{n-1}}{(n-1)!},$$

$$\Gamma(n/2 + 2m + 1) \sim \sqrt{2\pi} e^{-2m} (2m)^{\frac{n}{2}+2m+\frac{1}{2}}.$$

Знайдемо асимптотику виразу $(2m+1)!!$:

$$(2m+1)!! = 2^{m+1} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + 1\right) \left(\frac{1}{2} + 2\right) \dots \left(\frac{1}{2} + m\right) =$$

$$= 2^{m+1} \frac{\Gamma(1/2 + m + 1)}{\Gamma(1/2)} \sim \sqrt{2}(2m + 1)^{m+1} e^{-m-1/2}.$$

Використовуючи властивості Гамма функції та формулу Стірлінга отримуємо (див. §538, [15]):

$$\Gamma(-m - \frac{1}{2}) = (-1)^{m+1} \sqrt{\pi} \frac{2^{m+1}}{(2m+1)!!} \sim (-1)^{m+1} \sqrt{\frac{\pi}{2}} \frac{e^{m+\frac{1}{2}}}{(m+\frac{1}{2})^{m+1}} \sim (-1)^{m+1} \sqrt{\frac{\pi}{2}} \frac{e^m}{m^{m+1}}.$$

Використовуючи формулу (23) вивчимо асимптотичну поведінку функції Бесселя $J_{\frac{n}{2}+2m+1}(ra)$. При великих значеннях m :

$$J_{\frac{n}{2}+2m+1}(ra) < \frac{e^{\frac{(ra)^2}{2n+8m+4} + \frac{n}{2} + 2m+1}}{\sqrt{2\pi} \left(\frac{n}{2} + 2m + 1\right)} \left(\frac{ra}{n + 4m + 1}\right)^{\frac{n}{2} + 2m+1} = O\left(\frac{C^m}{m^{\frac{n}{2} + 2m + \frac{3}{2}}}\right).$$

Застосувавши всі попередні асимптотики і (18) до (5) та використавши Лему 3 одержуємо:

$$s_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^m}{m^{2m - \frac{n}{2} + 2}}\right), \quad m \rightarrow \infty. \quad \square$$

Розглянемо залишок ряду (3) при $|t| > r$.

Теорема 2 Для $|t| > r$

$$\sum_{m=N}^{\infty} s_m(n, r, a, |t|) = O\left(\sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{2m - \frac{n}{2} + 2}}\right), \quad N \rightarrow \infty \quad (28)$$

Для довільного $\varepsilon > 0$:

$$\sum_{m=N}^{\infty} s_m(n, r, a, |t|) = O\left(\frac{C^N}{N^{2N(1-\varepsilon)}}\right), \quad N \rightarrow \infty. \quad (29)$$

Доведення. Асимптотична формула (28) є безпосереднім наслідком Лему 5. Нерівність (29) отримуємо за допомогою наступної послідовності оцінок, які виконуються для достатньо великих N :

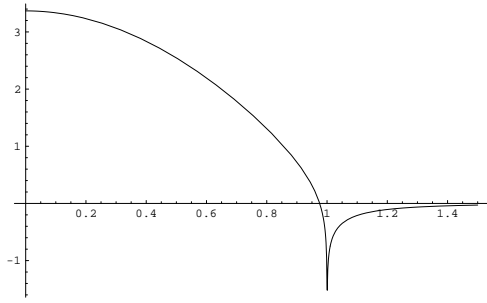
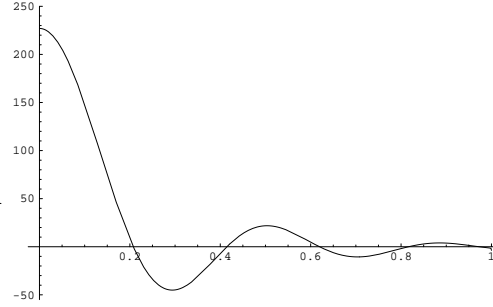
$$\begin{aligned} \sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{2m - \frac{n}{2} + 2}} &\leq \sum_{m=N}^{\infty} \frac{C^m}{m^{2m(1-\varepsilon)}} \leq \sum_{m=N}^{\infty} \left(\frac{C}{N^{2(1-\varepsilon)}}\right)^m = \\ &= \frac{C^N N^{2(1-\varepsilon)}}{N^{2N(1-\varepsilon)}(N^{2(1-\varepsilon)} - C)} = O\left(\frac{C^N}{N^{2N(1-\varepsilon)}}\right). \end{aligned} \quad \square$$

5. ЧИСЕЛЬНІ ПРИКЛАДИ.

У цьому розділі ми наведемо деякі чисельні приклади, які ілюструють отримані результати.

Для $n = 3$ $f_{r,a}(|t|)$ може бути записана у явному вигляді за допомогою елементарних функцій $Si(z), Ci(z)$ (див. §5, [8]). Тому будемо розглядати саме цей випадок.

На рисунках 1 та 2 зображено графіки функцій $f_{r,a}(|t|)$ для $r = 1$, $a = 1.2$ та 15. Для побудови вибрано формулу (3) зі скінченною кількістю доданків $N = 100$.

Рис.1. Графік $f_{1,1.2}(|t|)$ Рис.2. Графік $f_{1,15}(|t|)$

При порівнянні з відповідними графіками з §5 [8] бачимо, що вони ідентичні. Наступна таблиця дає чисельні значення функції $f_{r,a}(|t|)$ за формулами §5 [8] і їх наближень $\hat{f}_{r,a}^N(|t|)$ за формулою (3) зі скінченною кількістю доданків N .

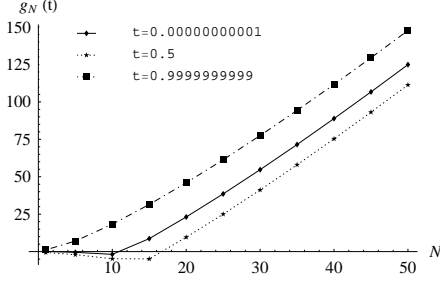
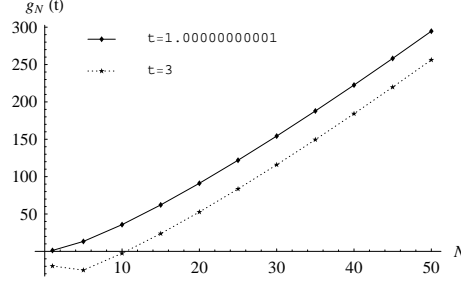
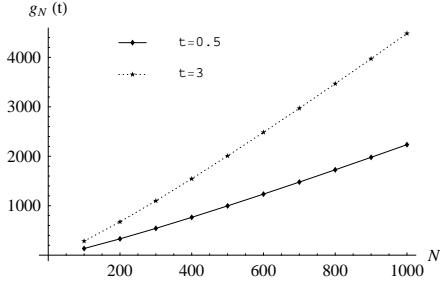
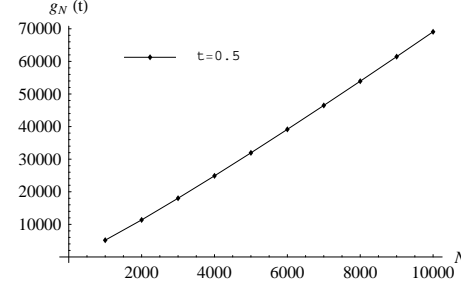
t	$f_{1,1.2}(t)$	$\hat{f}_{1,1.2}^5(t)$	$\hat{f}_{1,1.2}^{10}(t)$	$\hat{f}_{1,1.2}^{25}(t)$
0.1	3.3346	3.33328	3.3346	3.3346
0,5	2.54618	2.54648	2.54618	2.54618
0.99	-0.327282	-0.326829	-0.327282	-0.327282
1.01	-0.759792	-0.759792	-0.759792	-0.759792
3	-0.0012482	-0.0012482	-0.0012482	-0.0012482
10	-9.256×10^{-6}	-9.256×10^{-6}	-9.256×10^{-6}	-9.256×10^{-6}

Проаналізувавши таблицю бачимо, що починаючи вже з $N = 10$ ми можемо знайти значення функції з досить високою точністю. Важливо відмітити, що при наближенні t до r точність обчислення погіршується у зв'язку з розривом 2-го роду функції $f_{r,a}(|t|)$ у точці $|t| = r$.

На рисунках 3, 4, 5, 6 зображено послідовність $\lg(g_N(t))$, де

$$g_N(t) := \left| f_{1,1.2}(t) - \hat{f}_{1,1.2}^N(t) \right| \cdot \begin{cases} N^{\frac{3N}{4}}, & t < 1, \\ N^{\frac{3N}{2}}, & t > 1, \end{cases}$$

для різних значень t .

Рис.3. Графік $\lg(g_N(t))$, $t < 1$ Рис.4. Графік $\lg(g_N(t))$, $t > 1$ Рис.5. Графік $\lg(g_N(t))$ Рис.6. Графік $\lg(g_N(t))$

Бачимо що чисельні результати зображені на графіках 3-6 узгоджуються з оцінками швидкості збіжності в Теоремах 1 та 2 (розглянуто випадок $\varepsilon = \frac{1}{4}$).

ВИСНОВКИ.

Отримано швидкість збіжності рядів у зображеннях вагових функцій у тауберових теоремах. Наведено чисельні результати, які показують, що часткові суми таких рядів добре апроксимують вагові функції і мають потрібну швидкість збіжності.

Як допоміжні твердження отримані нові асимптотичні властивості гіпергеометричних функцій.

BIBLIOGRAPHY

1. Bingham, N.H., *A tauberian theorem for integral transforms of Hankel type*, Journal London Math. Soc., **5**, N **3**, (1972), 493-503.
2. Laue, G., *Tauberian and Abelian theorems for characteristic functions*, Theory Probab. and Math. Stat., **37**, (1987), 78-92.
3. Bingham, N.H., Goldie, C.M., Teugels, J.L., *Regular variation*, Cambridge University Press, Cambridge, (1989).

4. Yakymiv, A.L., *Probabilistic applications of Tauberian theorems*, Fizmatlit, Moscow, (2005). (in Russian)
5. Leonenko, N.N., Olenko, A.Ya., *Tauberian theorems for correlation functions and limit theorems for spherical averages of random fields*, Random Oper. Stoch. Eqs., **1**, N **1**, (1993), 57-67.
6. Olenko, A.Ya., *Tauberian and Abelian theorems for strongly dependent random fields*, Ukrainian Math. Journal, **48**, N **3**, (1996), 368-383.
7. Olenko, A.Ya., *Tauberian theorems for random fields with OR asymptotics I*, Theory Probab. and Math. Statistics, **73**, (2005), 120-133.
8. Olenko, A.Ya., *Tauberian theorems for random fields with OR asymptotics II*, Theory Probab. and Math. Statistics, **74**, (2006), 81-97.
9. Olenko, A.Ya., Klykavka, B.M., *Tauberian theorem for random fields on plane*, Reports of the National Academy of Sciences of Ukraine, **6**, (2006), 19-25. (in Ukrainian)
10. Klykavka, B.M., *An correlation functions of Polya type*, Bulletin of Kyiv Univ., Series: Phys. and Math., **1**, (2007). (will be published)
11. Yadrenko, M.I., *Spectral theory of random fields*, Optimization Software Inc., New York (distributed by Springer-Verlag), (1983).
12. Watson, G.N., *A treatise on the theory of Bessel functions*, Cambridge University Press, Cambridge, (1995).
13. Abramowitz, M., Stegun, I., (Eds.), *Handbook of mathematical functions*, National Bureau of Standards, Applied Mathematics Series, US Government Printing Office, Washington, DC, **55**, (1964).
14. Bateman, G., Erdelyi, A., *Higher transcendental functions*, Vol. **1**, Mc Grow-Hill, New York, (1953).
15. Fihtengolts, G.M., *Course of differential and integral calculus*, Vol. **2**, Nauka, Moscow, (1970). (in Russian)
16. Temme, N.M., *Large parameter cases of the Gauss hypergeometric function*, Journal of Comp. and Appl. Math., **153**, (2003), 441-462.
17. Jones, D.S., *Asymptotics of the hypergeometric function*, Math. Methods Appl. Sci., **24**, (2001), 369-389.

Key words: tauberian theorems, random fields, correlation function, spectral function, weight function, speed of convergence, OR, asymptotics.

AMS 2000: 60G60, 62E20, 40E05, 26A12, 44A15, 33C05.